

2012 års ekonomiska vårproposition

Till finansutskottet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker att regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns.

Regeringens inriktning innebär att jobben sätts främst och att fokus sätts på åtgärder som stärker förutsättningarna för grupper med svag förankring på arbetsmarknaden. Arbetet är inriktat på att få fler i arbete, en inkluderande arbetsmarknad, en förbättrad välfärd, stärkt konkurrenskraft, ett stabilt finansiellt system, bättre bostadstillgång och en effektiv klimatpolitik.

På skatteområdet skapar regeringens politik med jobbskatteavdrag i flera steg drivkrafter att arbeta och drivkrafterna är särskilt starka för den som står utanför arbetsmarknaden eller är arbetslös. Den som fyllt 65 år har ett förhöjt jobbskatteavdrag och får på det sättet en särskild stimulans att stanna kvar på arbetsmarknaden. Den utvärdering som regeringen genomfört visar att jobbskatteavdraget har betydande positiva effekter på sysselsättningen.

Som en förberedelse inför budgetpropositionen för 2013 har regeringen remitterat en rad lagförslag på skatteområdet. I remissen finns förslag om en sänkning av bolagsskatten som är kopplad till ett tidigare remitterat förslag om en begränsning av rätten till ränteavdrag inom bolagssektorn. Vidare föreberefs förenklingar av reglerna för egenföretagarnas nedsättning av egenavgifter. Ett klimat- och energiskattepaket har utarbetats och omfattar den framtida hanteringen av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel, slopad koldioxidskatt för viss värmeproduktion inom EU:s system för handel med utsläppsrätter samt fordonsbeskattningen. I vilken omfattning de aktuella förslagen kommer att läggas fram beror av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehoven samt de prioriteringar som regeringen gör i det slutliga arbetet med budgetpropositionen för 2013.

Förberedelserna inför budgetpropositionen för 2013 omfattar också åtgärder som stärker utbudet av bostäder. Regeringen har för avsikt att utvidga befrielsen från fastighetsavgift vid nybyggnad, sänka fastighetsavgiften för hyreshusenheter och höja schablonavdraget vid uthyrning av bostäder.

Regeringens reformambitioner för mandatperioden kvarstår och genomförs när det finns utrymme. Jobbskatteavdraget kommer att förstärkas i ett femte steg och den nedre gränsen för statlig inkomstskatt kommer att höjas för att på det sättet minska utanförskapet, öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och att starta och driva företag. Regeringen har för avsikt att återkomma med ett förslag om sänkt skatt för pensionärer under 2013 eller 2014 under förutsättning att det råder balans i de offentliga finanserna. Företagsklimatet och villkoren för företagande, investeringar och sysselsättning förbättras, bl.a. genom den översyn av företagsbeskattningen som pågår.

I fyra avvikande meningar tillstyrker S, MP, SD och V de förslag till riktlinjer som har lagts fram av respektive parti.

Utskottets överväganden

2012 års ekonomiska vårproposition

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken och avslår förslagen om en annan inriktning.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Vårpropositionen

Regeringen bedömer att den osäkerhet som den ekonomiska utvecklingen i omvärlden skapar gör att det finns ett fortsatt behov av goda säkerhetsmarginaler i de offentliga finanserna. Vid en kraftig försämring av konjunkturen måste det finnas utrymme för att vidta ytterligare åtgärder för att stötta sysselsättningen och den ekonomiska utvecklingen. Utrymme måste också finnas för en betydligt mer besvärlig utveckling på den finansiella marknaden. Samtidigt är resursutnyttjandet lågt och arbetslösheten hög. Det finns därför ett behov av åtgärder som motverkar att arbetslösheten biter sig fast på en hög nivå. Det ekonomiska läget bedöms dock inte vara sådant att det finns behov av breda krisåtgärder.

Det begränsade reformutrymmet bör enligt regeringen användas till åtgärder som motverkar att arbetslösheten biter sig fast och till åtgärder som stärker ekonomins funktionssätt, som förbättrar den ekonomiska standarden för utsatta grupper och som stärker välfärden. I fokus står framför allt behovet att stärka förutsättningarna för utsatta grupper med svag förankring på arbetsmarknaden. Det handlar om unga, personer med utländsk bakgrund och andra grupper med hög arbetslöshet. I arbetet med budgetpropositionen för 2013 läggs därför fokus på åtgärder för fler i arbete, en inkluderande arbetsmarknad, förbättrad välfärd, förstärkt konkurrenskraft, ett stabilt finansiellt system, bättre bostadstillgång och en effektiv klimatpolitik.

För att budgetpropositionen för 2013 ska kunna innehålla lagförslag på skatteområdet har regeringen samlat de skatteförslag som har budgeteffekter i en särskild promemoria som presenterades samtidigt som den ekonomiska vårpropositionen överlämnades till riksdagen. Efter remissbehandling ska förslagen beredas vidare i Regeringskansliet samt lagrådsgranskas. Huruvida skatteförslagen i promemorian kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2013 beror på bedömningarna av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehoven samt på de prioriteringar som regeringen kommer att göra i det slutliga arbetet med budgetpropositionen efter sommaren 2012.

Regeringens politik är även fortsättningsvis inriktad på att stärka arbetslinjen. En politik som sätter jobben främst handlar om att alla människor ska ges en chans på arbetsmarknaden. Med jobb kommer gemenskap, trygghet och känslan av att vara behövd. Genom ökad sysselsättning och minskat utanförskap minskas klyftorna och ökar sammanhållningen. Full sysselsättning är också en förutsättning för att Sverige ska förbli ett konkurrenskraftigt land med långsiktigt hållbar tillväxt. Att fortsätta att sätta jobben främst i utformningen av politiken är centralt.

Politiken med ett *jobbskatteavdrag* i flera steg har stärkt drivkrafterna att arbeta för framför allt låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget har sänkt genomsnittsskatten mest för dem med låga inkomster. En direkt effekt av jobbskatteavdraget är att hushållens disponibla inkomster stiger, vilket leder till att hushållens efterfrågan på varor och tjänster ökar. Samtidigt bidrar jobbskatteavdraget till att fler deltar på arbetsmarknaden och till en ökad benägenhet att söka arbete bland de arbetslösa. En ambition är att under mandatperioden genomföra ytterligare förstärkningar av jobbskatteavdraget när det finns reformutrymme, när det ekonomiska läget tillåter och under förutsättning att viktiga reformer inom prioriterade välfärdsområden kan säkras.

Äldre personer har en internationellt sett hög sysselsättningsgrad men den minskar snabbt med stigande ålder. Enligt de analyser och utvärderingar som gjorts är det förstärkta jobbskatteavdraget den viktigaste åtgärden för att öka arbetsutbudet för personer som är över 65. För att öka efterfrågan på äldre arbetskraft har den särskilda löneskatten på lön och inkomst av aktiv näringsverksamhet avskaffats för personer över 65 år. Personer i åldern 55–64 år kvalificerar sig för nystartsjobb redan efter sex månader. De kan få nystartsjobb i maximalt tio år, vilket är dubbelt så lång tid i förhållande till personer i åldern 26–54 år. Regeringen avser att återkomma med förslag som ytterligare förbättrar förutsättningarna att arbeta längre upp i åldrarna.

Jobbskatteavdraget är den beloppsmässigt största skatteförändringen (83 miljarder kronor) i det svenska skattesystemet sedan 1990–1991 års skattereform och i nettotermer något större än kompensationen för den allmänna pensionsavgiften (70 miljarder kronor). Riksdagen har uttalat att jobbskatteavdraget bör utvärderas i grunden och prövas mot andra reformer som ger liknande effekt. I vårpropositionen redovisar regeringen den begärda utvärderingen (bil. 5). Av utvärderingen framgår att det finns flera indikationer på att jobbskatteavdraget redan har haft positiva effekter på arbetsmarknaden. Sedan 2006 har t.ex. antalet personer i arbetskraften ökat med drygt 100 000 fler än vad som förklaras av den demografiska och konjunkturella utvecklingen. Slutsatsen är att jobbskatteavdraget har betydande positiva effekter på sysselsättningen.

Politiken ska även fortsättningsvis inriktas mot att minska utanförskapet och öka egenförsörjningen i grupperna längst ned i inkomstfördelningen. En utredning har tillsatts som ska se över möjligheten att införa ett system med skattelättnader för företag i stadsdelar med utbredd utanförskap, s.k. nystartszoner (dir. 2011:18).

Ett kvarvarande problem som tas upp är att det sällan är lönsamt för personer som har *försörjningsstöd* att börja arbeta eller utöka sin arbetstid eftersom inkomsterna reducerar det ekonomiska biståndet i motsvarande mån. Under 2013 kommer regeringen att föreslå att beräkningen av försörjningsstödet förändras så att endast en del av arbetsinkomsten påverkar bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd. Syftet är att minska marginaleffekterna och stärka drivkrafterna till arbete och göra det möjligt för fler att påverka sin ekonomiska situation.

När det gäller *företagande och investeringar* är ambitionen att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta, driva och utveckla företag i. Fler och växande företag skapar nya jobb, och fler kvinnor och män behövs som ser entreprenörskap och företagande som ett självklart val.

En god anpassningsförmåga hos företagen och arbetskraften är central för återhämtningen i ekonomin, konkurrenskraften och den långsiktiga ekonomiska tillväxten. Det ställer i sin tur krav på ett gott företagsklimat som främjar företagande, innovation och investeringar. Regeringen fortsätter arbetet med att förbättra förutsättningarna för redan existerande företag och med att underlätta tillkomsten av fler och växande företag. På skatteområdet har ett antal viktiga åtgärder genomförts. Några av de viktigaste besluten var att avskaffa förmögenhetsskatten och att sänka bolagsskatten, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. Vidare har skatten sänkts för kvalificerade ägare av fåmansföretag och för enskilda näringsidkare. Andra åtgärder som är av betydelse för företagandet är jobbskatteavdraget som tillsammans med andra åtgärder gjort det mer lönsamt att jobba. Även införandet av RUT- och ROT-avdrag samt sänkningen av momsen på restaurang- och cateringtjänster har förbättrat förutsättningarna för företagande. Därutöver har regeringen också genomfört reformer i syfte att minska den administrativa bördan för företagen, bl.a. förenklade redovisningsregler på momsområdet och frivillig revision för mindre aktiebolag. För att göra bolagsformen aktiebolag mer tillgänglig har kravet på aktiekapital sänkts.

En viktig del av arbetet med att förbättra företagsklimatet och villkoren för företagande, investeringar och sysselsättning sker i Företagsskattekommittén (dir. 2011:1). Kommitténs huvuduppdrag är att minska beskattningen av eget kapital i bolagssektorn och göra villkoren mer lika för finansiering med eget kapital och lån. Uppdraget ska ses mot bakgrund av att ett antal länder har sänkt eller planerar att sänka sina bolagsskattesatser. Den globala skattekonkurrensen gör att skatteplaneringen ökar när internationellt verksamma företag och andra institutioner utnyttjar de olikformigheter som finns mellan olika länders skattesystem. I kommitténs uppdrag ingår också att ta fram förslag som breddar skattebasen och möj-

liggörelse en sänkning av de skatter som betalas av bolagssektorn. Kommittén ska även se över reglerna om koncernbidrag och underprisöverlåtelser samt analysera om det bör införas en källskatt på räntebetalningar.

I propositionen framhålls att det inom ramen för goda skattemässiga villkor för företaganden och investeringar är angeläget att begränsa sådan skatteplanering som eroderar de svenska skattebaserna. Finansdepartementet har nyligen presenterat en promemoria (Fi 2012/1349) med förslag till åtgärder som ytterligare ska begränsa möjligheten till skatteplanering med hjälp av ränteavdrag. Förslagen innebär att villkoren mellan internationellt verksamma koncerner och andra företag jämnas ut. Bland annat föreslås att de regler som gäller sedan 2009 utvidgas till att gälla ränteutgifter för alla skulder inom en koncern. Även villkoren mellan helt svenska koncerner där något av skattesubjekten är föremål för särskilda skatteregler (t.ex. kommuner) och andra företag jämnas ut. Därmed stärks förutsättningarna för beskattning på lika villkor för företagen inom bl.a. vårdsektorn. Tanken är att den budgetförstärkning som begränsningen av ränteavdragen ger upphov till ska komma företagssektorn till del, t.ex. genom sänkt bolagsskatt.

I fråga om företags- och kapitalbeskattningen gäller förslagen i promemorian sänkt bolagsskatt och expansionsfondsskatt.

I syfte att öka utbudet av *bostäder* och utnyttjandet av befintliga bostäder föreslår regeringen sänkt fastighetsavgift för hyreshusenheter, att befrielsen från fastighetsavgift vid nybyggnation av bostäder utsträcks till 15 år samt att schablonavdraget vid uthyrning av privatbostäder höjs från nuvarande 21 000 kr till 40 000 kr per år.

En ökad användning av *biodrivmedel* bidrar till måluppfyllelsen till 2020 och är viktig för de mer långsiktiga ambitionerna inom energi- och klimatpolitiken och bidrar till att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta till 2030.

Långsiktigheten och stabiliteten för de aktörer som producerar och handlar med biodrivmedel bör förbättras genom att omfattningen av skattebefrielsen för hållbara motorbränslen som framställs av biomassa regleras direkt i lagen om skatt på energi. Dagens möjlighet för regeringen att ge skattelättnader genom dispensbeslut för sådana bränslen slopas.

EU:s statsstödsregler innebär att en skattebefrielse för biodrivmedel inte får medföra överkompensation. Risken för överkompensation har varit störst för låginblandade biodrivmedel varför en viss beskattning av dessa biodrivmedel bedöms vara nödvändig.

Låginblandning av upp t.o.m. 5 volymprocent biodrivmedel i bensin eller dieselolja ska vara befriad från koldioxidskatt. Befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i bensin bör minskas till 89 procent av den energiskatt som gäller för bensin medan befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i dieselolja bör minskas till 84 procent av den energiskatt som gäller för dieselolja. För låginblandning

över 5 volymprocent biodrivmedel i bensin eller diesellojla ska koldioxid-skatt och energiskatt tas ut med de belopp som gäller för likvärdigt fossilt bränsle.

Introduktionen av framtidens, andra generationens, biodrivmedel bör gynnas. I linje med fattade dispensbeslut kommer hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter, s.k. HVO, att ges fortsatt befrielse från koldioxidskatt och energiskatt upp t.o.m. 15 volymprocent HVO i diesellojla. E85 och andra höginblandade biodrivmedel samt drivmedel utan fossilt innehåll ges fortsatt full befrielse från koldioxidskatt och energiskatt. En lagstiftning ska träda i kraft den 1 januari 2013.

Ambitionen är att införa ett kvotpliktssystem för biodrivmedel under 2014 för att säkerställa låginblandade volymer av biodrivmedel på marknaden. Inblandning bör ske av 10 volymprocent etanol i låginblandad bensin och 7 volymprocent fettsyrametylestrar i diesellojla.

Regeringen kommer att överväga om och i vilken omfattning kvotpliktsystemet ska inkludera höginblandade biodrivmedel och biodrivmedel utan fossilt innehåll. Om höginblandade biodrivmedel och biodrivmedel utan fossilt innehåll inte omfattas av kvotplikt bör dessa ges fortsatt goda förutsättningar och därmed bidra till den långsiktiga prioriteringen av en fossiloberoende fordonsflotta och visionen om inga nettoutsläpp av växthusgaser.

Enligt EU:s statsstödsregler är det inte möjligt att kombinera en kvotplikt för biodrivmedel med en beskattning som är utformad så att den innebär statsstöd. En framtida beskattning av biodrivmedel bör därför utformas så att den följer beskattningssystemets natur och logik och därigenom är förenlig med unionsrätten då den inte anses utgöra statsstöd. En sådan beskattning innebär att det s.k. tullvillkoret slopas. En lagstiftning bör träda i kraft den 1 maj 2014.

Den nuvarande koldioxidbeskattningen av *kraftvärmeproduktion* i anläggningar inom EU:s system för handel med utsläppsrätter riskerar att innebära konkurrensnedvridningar. Koldioxidskatten för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeanläggningar inom handelssystemet bör därför slopas. Detsamma gäller för koldioxidskatten för bränslen som i kraftvärme- eller fjärrvärmeanläggningar förbrukas för framställning av värme som levereras till industriverksamhet inom handelssystemet. En lagstiftning ska träda i kraft den 1 januari 2013.

Fordonsskatten bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2013 för fordon både i det koldioxidbaserade systemet och i det viktbaserade systemet. Höjningen i det koldioxidbaserade systemet sker genom att utsläppsnivån för när koldioxidbeloppet tas ut sänks från 120 till 117 gram koldioxid per kilometer. Bränslefaktorn för dieslbilar sänks från 2,4 till 2,33. I det viktbaserade systemet höjs fordonsskatten med 60 kronor per år. En ny miljöbilsdefinition införs 2013 som tydligare premierar fordon som har låga koldioxidutsläpp i förhållande till fordonets vikt. Kraven skärps för att få befrielse från fordonsskatt.

Regeringens *reformambitioner* för mandatperioden, som presenterades i budgetpropositionen för 2011, genomförs när det finns reformutrymme, det ekonomiska läget tillåter och under förutsättning att viktiga reformer inom prioriterade välfärdsområden kan säkras. För att minska utanförskapet, öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och att starta och driva företag vill regeringen ytterligare förstärka jobbskatteavdraget och höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt. Regeringen avser även att under 2013 eller 2014 återkomma med förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att det råder balans i de offentliga finanserna.

Motionerna

Socialdemokraterna anför i motion 2011/12:Fi18 av Mikael Damberg m.fl. att viljan att arbeta är en förutsättning för välbefinnande och att en hög arbetslöshet direkt slår mot de offentliga finanserna och möjligheterna att finansiera skola, vård och äldreomsorg. Enligt motionärerna är globaliseringen något positivt som kan innebära mycket stora möjligheter för Sverige. I kombination med den gröna omställningen är den en särskilt intressant möjlighet. Svenska företag ska konkurrera med kunskap. I den stenhårda internationella konkurrensen kan Sverige inte hävda sig med låga löner, lägre kompetens och gårdagens teknik. Vi måste ständigt förbättra oss, stärka våra kunskaper och ligga längst fram i utvecklingen av nya affärsidéer, produkter och tjänster.

Det ska vara lätt att växla mellan anställning och företagande. Företagande måste bli en mer naturlig väg in på arbetsmarknaden efter arbetslöshet. I dialog med näringslivet, akademien och de fackliga organisationerna vill motionärerna utveckla en samverkansmodell som tar sin utgångspunkt i centrala framtidsutmaningar för vårt samhälle – både inhemska och globala.

Motionärerna vill införa en tidsbegränsad skattekeditering för att stödja arbetsinträde för personer med försörjningsstöd. Eftersom försörjningsstödet minskar krona för krona när bidragstagaren får en arbetsinkomst blir följden ofta att den som börjar arbeta inte ser någon förbättring i sin ekonomi. En tidsbegränsad skattekeditering skulle ge en stimulans till ökade arbetsinsatser.

För att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt anser motionärerna att det krävs en bred palett av åtgärder. Viktigast är att på lång sikt få upp bostadsproduktionen på en betydligt högre nivå än i dag. På kort sikt är det dock svårt att bygga bort hela bostadsbristen. Därför behöver det befintliga bostadsbeståndet utnyttjas bättre.

Den brist på privat riskkapital i tidiga utvecklingsfaser som redan nu är påtaglig inom vissa segment av den svenska ekonomin kommer sannolikt att bli än mer uttalad i framtiden. Det finns således goda argument för att under de kommande åren intensifiera och effektivisera de statliga insatserna på riskkapitalområdet. En möjlig lösning för att stärka de ekono-

miska incitamenten för investeringar i externt tillväxtkapital i onoterade bolag är att koppla en skattereduktion till den typen av investeringar. Andra åtgärder som förordas är att en statlig riskkapitalfond inrättas.

Resurser till statlig forskning bör långsiktigt öka och en utvidgad avdragsrätt införs för investeringar i forskning och utveckling (FoU). I dag kan utgifter för forskning och utveckling bara dras av vid inkomsttaxeringen. Även företag som är under uppbyggnad ska, enligt motionärerna, kunna få avdrag för FoU-utgifter genom att kvitta dessa mot arbetsgivaravgiften. Dessutom bör möjligheterna till ytterligare skatteincitament för FoU-investeringar ses över. Ett exempel från Norge som bör studeras närmare är att företagen, utöver normala kostnadsavdrag, får utökade avdrag för FoU-investeringar.

Utvecklingen av miljöbilar, slutligen, bör drivas på genom ett system med stegvis miljöbilsbonus för bilar med låga utsläpp och genom att en registreringsavgift införs för bilar med utsläpp av koldioxid över en viss nivå. Motionärerna anser att systemet ska samordnas med den nya miljöbilsdefinition som ska börja gälla 2013.

I *Miljöpartiets* motion 2011/12:Fi16 av Åsa Romson m.fl. anförs att den ekonomiska utvecklingen måste ges ett nytt och bredare innehåll i en grön ekonomi. En grön ekonomi håller sig inom ramarna för ett globalt resursuttag och ett långsiktigt förvaltande av ekosystemen. Gynnsamma villkor och bra förutsättningar för företagande ger fler arbeten. Genom att driva en politik som tar ansvar för framtiden utvecklas moderna industrier och nya jobb växer fram. Ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp i kombination med stimulanser som sänkt skatt på arbete gynnar både klimatet, jobben och ekonomin. Det är i småföretagen de nya jobben växer fram, och det finns många framtida och redan existerande småföretag som har all chans att lyckas och utvecklas.

Motionärerna anför att det måste skapas förutsättningar för människor att arbeta och bidra till samhällets utveckling i stället för att placeras i passiva program. För att undanröja hinder för sysselsättning bör personer med försörjningsstöd under en övergångsperiod få behålla en del av stödet även när de får arbete.

För att underlätta energieffektiviseringen föreslås ett utvidgat ROT-avdrag. Användningen av energi i bostäder och lokaler motsvarar drygt 40 procent av Sveriges totala energianvändning. Särskilt angeläget är det att renovera och samtidigt effektivisera de stora bostadsområden som byggdes under 1960- och 70-talen, de s.k. miljonprogrammen. ROT-avdraget bör energianpassas och utvidgas till att omfatta ägare av flerbostadshus.

Miljöpartiet delar EU-kommissionens uppfattning om ett gemensamt system för en skatt på finansiella transaktioner. En sådan skatt skulle få en stabiliserande effekt och bromsa skadliga spekulationer som kan drabba de finansiella systemen negativt. Skatten skulle också minska utrymmet för datoriserad höfrekvenshandel. Vidare anförs att ett dynamiskt näringsliv kräver goda förutsättningar för att små och medelstora företag ska utveck-

las och växa. Rygggraden i Sveriges ekonomi är småföretagen. Regelverken för att starta och driva företag måste vara enkla och begripliga. I motionen föreslås även ett antal åtgärder som inte direkt berör skatteutskottets beredningsområde, bl.a. sänkt arbetsgivaravgift och sänkta anställningskostnader.

Regeringens förslag om att slopa koldioxidskatten för kraftvärmeproduktion inom EU:s system för handel med utsläppsrätter bör avvisas eftersom det är oklokt att avskaffa alla nationella styrmedel för anläggningar inom handelssystemet så länge EU:s utsläppshandelssystem inte fungerar och ger resultat.

En miljömässigt och geografiskt differentierad lastbilsskatt bör införas för att skapa rättvisa villkor för olika trafikslag och svenska åkare. Inköp av energisnåla och fossilbränslefria bilar ska premieras medan bilar med höga utsläpp beskattas hårdare.

Stödet till produktion av förnybar el bör öka och en möjlighet att dra av egen elproduktion från den som köps från nätet, s.k. nettodebitering, bör införas.

Den halverade momsen för restaurang- och cateringtjänster, slutligen, bör breddas till att omfatta reparation av cyklar, kläder och skor. Förslaget är klimatvänligt och stärker tjänstesektorn.

Sverigedemokraterna anför i motion 2011/12:Fi15 av Jimmie Åkesson m.fl. att partiet eftersträvar ett samhälle där alla medborgare garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap skapas ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Motionärerna ställer sig avvaktande till införandet av ett femte jobbskatteavdrag eftersom det är tveksamt om en sådan åtgärd leder till ökad sysselsättning. Under förutsättning att finansieringen av ett ytterligare jobbskatteavdrag sker genom en besparing på invandringen och på så vis inte konkurrerar om reformutrymmet med mer verkningsfulla sysselsättningsåtgärder kan frågan diskuteras. Motionärernas ambition är att lön och pension ska beskattas lika. Nuvarande skillnader i skatteuttagen är orimlig.

För att stärka kulturarvets ställning vill motionärerna införa ett särskilt ROT-avdrag för restaurering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

De förslag om företagande som finns i motionen avser i huvudsak åtgärder utanför skatteutskottets beredningsområde. Bland förslagen märks sänkta arbetsgivaravgifter för småföretagen och ökade anslag för att stärka forskning och riskkapitaltillgång.

I fråga om boendebeskattningen vill *Sverigedemokraterna* vända det mest akuta och kritiska läget på bostadsmarknaden genom att göra det skattefritt att hyra ut sin privata bostad. Vidare anser motionärerna att fastighetsavgiften för flerbostadshus med hyresrätter ska slopas liksom fastighetsavgiften på hyreshus med studentbostäder. En slopad fastighetsavgift på flerbostadshus med hyresrätter skulle enligt motionärerna rätta till den obalans som nu råder mellan de olika upplåtelseformerna. För att

skapa en långsiktig och hållbar lösning vad gäller upprustningsbehov och underhåll för bostadsbestånden i landet vill motionärerna införa skattefria underhållsfonder.

Sverigedemokraterna anser att återbetalningen av koldioxidskatten på diesel i jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner ska höjas och att den beslutade höjningen av skatten på dieselolja ska slopas. Elskatten bör sänkas med 10 öre per kWh till 2016 för att hushållen ska kunna ha rimliga boendekostnader.

Sänkningen av restaurang- och cateringmomsen bedöms vara en felprioritering. Det finns andra åtgärder som ger fler jobb. Restaurangmomsen bör återställas till 25 procent. Momsbefrielsen för ideella föreningar bör behållas. Slutligen anförs att Tullverket bör få ökade resurser för att möta narkotika och vapensmuggling.

Vänsterpartiet anför i motion 2011/12:Fi17 av Jonas Sjöstedt m.fl. att målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. De inkomster det offentliga får genom skatterna är en avgörande faktor för sysselsättningen, på både kort och lång sikt. Genom skatterna finansieras en rad investeringar i allt från utbildning till forskning och infrastruktur, som är avgörande för att bygga Sveriges ekonomiska styrka på sikt. Skattepolitiken måste ta hänsyn till kvinnors och mäns olika inkomster och ekonomiska villkor i övrigt i syfte att skapa ekonomisk jämställdhet. Sysselsättningen är ett av de tyngsta skälen till att Vänsterpartiet förespråkar en skattepolitik som prioriterar direkta investeringar framför skatteavdrag. Partiet vill se en översyn av hela skattesystemet och har föreslagit att det tillsätts en parlamentarisk utredning med ett sådant uppdrag.

Vänsterpartiet värnar om lika skatt vid lika inkomst och menar att man måste tillbaka till en likformig inkomstbeskattning, och motionärerna anser att jobbskatteavdraget stegvis bör avskaffas.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. För att fler ska välja att organisera sig i facket bör en avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation införas. Den s.k. arbetslöshetsavgiften som gör medlemsavgifterna till a-kassorna orimligt höga bör avskaffas och en avdragsrätt för medlemsavgiften bör införas.

Skattereduktionen för hushållsnära tjänster, det s.k. RUT-avdraget, bör avskaffas. Pengarna bör i stället användas till att anställa fler i barnomsorgen. Vidare anser motionärerna att ROT-avdraget som enbart riktar sig till villaägare och bostadsrättsinnehavare bör slopas och ersättas med ett upprustningsstöd för flerfamiljshus. Dock bör villaägare som genomför energieffektiviseringsåtgärder även fortsättningsvis kunna få avdrag för sådana åtgärder.

Inom företagsbeskattningen eftersträvar motionärerna ett så långt möjligt enhetligt och likformigt skattesystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och konkurrenssnedvridningar. Motionärerna är kritiska till regeringens planer på att sänka bolagsskatten. En sådan åtgärd kommer inte att leda till fler anställningar utan bara till ökade vinster. Inte heller kommer skattekonkurrensen mellan EU:s medlemsländer att minska utan snarare förvärras. Motionärerna vill i stället stödja forskning och utveckling genom en generös skattereduktion som riktar sig till små och medelstora företag.

Arbetet med att bekämpa skattefusk måste fortsätta och intensifieras. Möjligheten att skatteplanera med hjälp av ränteavdrag måste stoppas.

Motionärerna tar även upp frågor kring boendebeskattningen. Förändringarna i boendebeskattningen sedan regeringsskiftet har bidragit att inkomstklyftorna ökat. Vänsterpartiet har sedan länge drivit frågan om att slopa fastighetsavgiften på hyresrätter och välkomnar därför regeringens planer på att sänka fastighetsavgiften för flerbostadshus med hyresrätter. I övrigt anser motionärerna att fastigheter är tillgångar som ska beskattas. Motionärerna är tveksamma till en utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid nybyggnation och ytterligare höjning av schablonavdraget vid andrahandsuthyrning. Partiet har lagt fram förslag på direkta stöd till nybyggnation i en helt annan storleksordning.

Vidare vill motionärerna utreda utformningen av en förmögenhetsskatt som kan införas under mandatperioden. Detsamma gäller beskattning på arv eller dödsbo samt gåvor. I syfte att hämta in en del av övervinsterna i finanssektorn föreslås en höjning av bolagsskatten med 5 procentenheter under 2013. Höjningen ska enligt förslaget endast drabba de fyra storbankerna.

Vänsterpartiet vill införa en kilometerskatt för tunga fordon för att möta problemet att den tunga trafiken står för en betydande del av vägslitage. Drivmedelsskatterna bör höjas samtidigt som kompensatoriska åtgärder vidtas för låginkomsttagare och boende i glesbygd.

Flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Utgångspunkten ska vara att skatten på flygfotogen motsvarar skattenivån för bilbensin; en skatt på inrikesflyg bör införas i form av en schabloniserad start- och landningsavgift.

Slutligen bör effektskatten höjas på kärnkraft för att hämta in övervinsterna i energibolagen. Medlen ska användas för investeringar i ett hållbart samhälle.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen antog våren 2008 riktlinjer för skattepolitiken (prop. 2007/08:100 avsnitt 5.3, bet. 2007/08:FiU20, rskr. 2007/08:259). Enligt fem hållpunkter ska skattereglerna utformas så att de bidrar till goda förutsätt-

ningar för varaktigt hög sysselsättning och till goda villkor för företagande och investeringar. Därigenom säkerställs att målen om en generell och rättvist fördelad välfärd uppnås. Skattereglerna ska också utgöra effektiva ekonomiska styrmedel på t.ex. miljöområdet och till förmån för folkhälsan samt främja ett legitimt och rättvist skattesystem. När det gäller företagande och investeringar innebär hållpunkterna att skattereglerna genom goda villkor ska attrahera utländska företags lokalisering och investeringar i Sverige. Vidare ska företag som redan är verksamma i Sverige kunna öka sina investeringar. Därutöver ska också goda villkor gälla för svenska företags investeringar i utlandet.

Riktlinjerna innebär också att skattepolitiken ska utformas så att fem allmänna krav som ställs på de svenska skattereglerna i en globaliserad värld tillgodoses. Dessa krav innebär bl.a. att skattereglerna ska utformas så att de kan finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt. Skattereglerna ska vara generella, och existerande särregler (skatteutgifter) ska löpande prövas för att systemet inte ska vara onödigt krångligt. Reglerna ska även skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser. De ska vara hållbara och kunna försvaras i ett EU-rättsligt perspektiv. Beskattning ska ske i nära anslutning till inkomsttillfället, och på inkomstskatteområdet bör på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas. Arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) ska drivas vidare.

Jobbskatteavdraget är en central del i regeringens ekonomiska politik för att öka sysselsättningen. Avdraget gör det mer lönsamt att arbeta, vilket leder till att fler människor väljer att förvärvsarbeta. Dessutom ökar incitamenten att söka jobb, vilket bidrar till att arbetslösheten blir lägre. Genom sänkta marginalsatser bidrar avdraget också till ett ökat arbetsutbud bland dem som redan har ett arbete. Jobbskatteavdraget gör det även mer attraktivt att starta och bedriva aktiv näringsverksamhet. Såväl svenska som internationella erfarenheter visar att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta eller bedriva aktiv näringsverksamhet är avgörande för att varaktigt höja sysselsättningen och minska frånvaron på arbetsmarknaden. En lägre skatt på arbetsinkomster ökar dessutom individernas självbestämmande över den egna inkomsten och gör att fler kan försörja sig på sin lön.

Mot bakgrund av jobbskatteavdragets centrala roll i den ekonomiska politiken är det viktigt att reformen utvärderas och ställs mot andra alternativ. På så sätt upprätthålls ett grundläggande krav på effektivitet i användningen av gemensamma resurser. Med anledning av att riksdagen våren 2011 gett regeringen till känna att jobbskatteavdraget behöver utvärderas i grunden och prövas mot andra reformer som ger liknande effekt har Finansdepartementet genomfört en utvärdering som redovisas i propositionen (bil. 5). Slutsatsen är att jobbskatteavdraget har betydande positiva effekter på sysselsättningen genom att arbetskraftsdeltagandet ökar och jämviktsarbetslösheten blir lägre. Härigenom stärks tidigare bedömningar som gjorts

av effekten av jobbskatteavdraget och även av att ytterligare steg i reformen kommer att ge betydande positiva effekter. Finansdepartementets utvärdering av jobbskatteavdraget har belysts vid en offentlig utfrågning som genomförts gemensamt av finansutskottet och skatteutskottet.

Utskottet stöder regeringens reformambitioner att ytterligare förstärka jobbskatteavdraget och höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, detta för att minska utanförskapet och öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och att starta och driva företag. Utskottet stöder också regeringens ambition att under 2013 eller 2014 återkomma med förslag om sänkt skatt för pensionärer, under förutsättning att det råder balans i de offentliga finanserna.

Det är viktigt att minska utanförskapet och öka graden av egenförsörjning i grupperna med lägst inkomster. Utskottet ser därför positivt på regeringens avsikt att förändra *försörjningsstödet* så att endast en del av arbetsinkomsten ska tillåtas påverka rätten till ekonomiskt bistånd. En sådan förändring kommer att minska marginaleffekterna och stärka drivkrafterna till arbete för personer som får försörjningsstöd. Det är inte motiverat att tillmötesgå motionskrav om att införa en tidsbegränsad skatte-kreditering för personer med försörjningsstöd som börjar arbeta.

I motionerna från Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet läggs olika förslag om förändringar av skattereduktionen för hushållstjänster och s.k. *ROT-arbeten* fram. Vänsterpartiet vill dessutom att skattereduktionen för hushållstjänsterna ska avskaffas. En utgångspunkt vid utformningen av skattereduktionen för hushållstjänster har varit att skattereduktionen ska ges för tjänster som hushållen köpt själva eller köpt svart i större omfattning. Den reducerade skatten på hushållsarbete har ökat arbetsutbudet och gjort det lättare för den vita marknaden för hushållsarbete att konkurrera med den svarta marknaden. Grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan få vita arbeten med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Det handlar enligt utskottets mening om en långsiktig och strukturell åtgärd som är nödvändig om man, som utskottet, ser allvarligt på svartarbete och dess följder i form av otrygga arbeten, brister i försäkringsskydd, obefintligt konsumentskydd etc. Utvidningen till ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturametoden har förstärkt den effekten ytterligare.

Utskottet har vid upprepade tillfällen avstyrkt motioner om att avskaffa skattereduktionen för hushållstjänster, senast i betänkandet 2011/12:SkU13. Utskottet har inte ändrat uppfattning utan anser att möjligheten till skattereduktion för hushållstjänster ska finnas kvar.

Utgångspunkten för skattereduktionen för ROT-arbeten var att reduktionen ska komma hushållen till del och enbart riktas till den som har det egentliga underhållsansvaret för sin bostad. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka förändringar som innebär att skattereduktionen för ROT-arbeten utvidgas på ett sätt som innebär att den i praktiken kommer att utgöra ett rent företagsstöd.

Med anledning av den kritik som har framförts mot att varken den som innehar sin bostad med hyresrätt eller hyresvärden kan få skattereduktion för ROT-arbete har regeringen nyligen tillsatt en utredning, "Översyn av beskattning av hyresrätter och vissa andra boendeformer" (dir. 2012:32). Utredningen ska se över och analysera om reglerna för skattereduktion för ROT-arbete bör utvidgas till att under vissa förutsättningar och i viss utsträckning gälla hyresrätter. Uppdraget ska redovisas senast den 15 oktober 2013.

När det gäller frågan om att införa ett avdrag för medlemskap i fackförbund och a-kassa vill utskottet framhålla att formerna för en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring utreds för närvarande. Utredningens arbete ska slutredovisas senast den 15 maj 2013.

Utskottet anser att de förändringar av skattereglerna för *företagande och investeringar* som har genomförts sedan regeringsskiftet 2006 visar på ett målmedvetet förändringsarbete för att ge människor goda förutsättningar att starta och utveckla företag som kan bidra till en varaktigt hög sysselsättning. Det ingår också i regeringens reformambitioner att fortsätta att förbättra företagsklimatet och villkoren för företagande, investeringar och sysselsättning, bl.a. genom den översyn av företagsbeskattningen som görs av Företagsskattekommittén. Enligt direktiven (dir. 2011:1) bör utredningen i så stor utsträckning som möjligt sträva efter att ta fram förslag som breddar bolagsskattebasen för att finansiera en sänkning av de skatter som betalas av bolagssektorn. För att förbättra den skattemässiga neutraliteten mellan eget och lånat kapital samt för att bredda bolagsskattebasen aktualiseras frågan om hur begränsningen av möjligheten att göra ränteavdrag tillsammans med åtgärder för att stärka det egna kapitalet kan bidra till ökad motståndskraft hos företagen och till stabila skatteintäkter.

I ett första delbetänkande, som lämnades i början av 2012, finns förslag på skatteincitament för att främja tillgången på riskvilligt kapital (SOU 2012:3). Kommittén ger förslag på två åtgärder. Den ena är riktad till fysiska personer och benämns riskkapitalavdrag. Den andra är riktad till företag och benämns emissionskredit. Förslagen är riktade mot nystartade och mindre företag, och skattelättnaderna knyts till att nytt kapital tillskjuts till företaget vid dess bildande eller vid nyemission. Betänkandet har remissbehandlats, och regeringen avser att återkomma i frågan i budgetpropositionen för 2013. I ett andra delbetänkande, som ska lämnas den 1 oktober 2012, ska kommittén belysa de svenska reglerna om avdrag för forskning och utveckling och lämna förslag på skatteincitament för FoU.

Kommittén ska redovisa det slutliga uppdraget senast den 1 november 2013.

Arbetet i företagsskattekommittén och de riktlinjer för det fortsatta arbetet som regeringen redovisar i vårpropositionen, bl.a. *sänkt bolagsskatt*, bör enligt utskottets mening ses som en viktig fortsättning på det målmed-

vetna arbete som måste till för att förverkliga regeringens uttalande ambition att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta, driva och utveckla företag i.

För att skapa goda skattemässiga villkor för företagande och investeringar är det också angeläget att begränsa sådan skatteplanering som eroderar de svenska skattebaserna. Även här pågår arbete. När det gäller frågan om åtgärder för att förhindra företags möjligheter till skatteplanering med hjälp av ränteavdrag, som tas upp i Vänsterpartiets motion, vill utskottet framhålla att regeringen redan har sin uppmärksamhet riktad mot hur den genomförda *ränteavdragsbegränsningen* fungerar och att finansministern har aviserat att förslag till skärpta regler kan komma att lämnas till riksdagen under 2012. En promemoria med förslag till åtgärder som ytterligare ska begränsa möjligheten till skatteplanering med hjälp av ränteavdrag har varit ute på remiss och bereds nu i Regeringskansliet. Det ska också nämnas att Skatteverket nyligen har lämnat en delrapport till regeringen med en första analys av skatteupplägg med ränteavdrag inom välfärdssektorn. Rapporten ingår i Skatteverkets uppdrag att kartlägga och analysera skatteplanering inom välfärdssektorn samt att granska företag inom denna sektor. Slutrapporten ska redovisas vid kommande årsskifte.

Flera av de frågor om villkoren för investeringar och företagens kapitalförsörjning, småföretagsfrågor, skatteincitament för FoU m.m. som har tagits upp i motionerna gäller eller har anknytning till pågående arbete eller redan vidtagna reformer. Det saknas därför skäl att överväga att komplettera riktlinjerna för skattepolitiken i dessa hänseenden. Därtill kommer att frågor om beskattning av företagande och investeringar nyligen har behandlats av utskottet i betänkande 2011/12:SkU14. Utskottet hänvisar till det ställningstagande som gjorts i detta betänkande (s. 11–15).

När det gäller frågor med anknytning till *boendebeskattningen*, som tas upp i motionerna från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet, vill utskottet påminna om att skatteuttaget har sänkts inte bara för egnahem utan även för bostadsrätter, kooperativa hyresrätter och andra hyresrätter. Enligt utskottet är det av stor vikt att samtliga upplåtelseformer ges goda skattemässiga villkor. Denna uppfattning delas också av regeringen, som nyligen har beslutat att tillsätta en kommitté med uppdrag att se över beskattningen av hyresrätter och vissa andra boendeformer (dir. 2012:32). Bland annat ska kommittén lämna förslag på förbättring av den skattemässiga ställningen för bostäder som upplåts med hyresrätt. Syftet är att öka utbudet av hyresbostäder. Därutöver har regeringen tillsatt en särskild utredare för att analysera förutsättningarna för att ytterligare utveckla hyresmarknaden, främja villkoren för boende i hyresrätt och lyfta fram skillnader i villkoren för olika boende- och upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad (dir. 2011:108).

Utskottet stöder regeringens planer på att sänka fastighetsavgiften för hyreshusenheter och att förlänga tiden för skattefrihet för nybyggda bostäder. Detsamma gäller den planerade höjningen av schablonavdraget vid

andrahandsuthyrning av bostäder. Det sagda innebär att Sverigedemokraternas förslag om slopad fastighetsavgift för hyreshus och skattefrihet för uthyrning av privatbostäder avvisas. Motionsyrkanden om ändrat skatteuttag för studentbostäder och förslag om reservering av obeskattade medel till underhållsfonder i hyreshus har nyligen avstyrkts av utskottet i betänkande 2011/12:SkU14, s. 33 f. Det som anförs i den nu aktuella motionen från Sverigedemokraterna ger inte skäl till något ändrat ställningstagande.

I Miljöpartiets motion förordas att en *skatt på finansiella transaktioner* införs på EU-nivå. Denna fråga har varit föremål för behandling vid ett flertal tillfällen under innevarande riksmöte. Utskottet har ställt sig avvisande till kommissionens förslag om skatt på finansiella transaktioner (FTT), KOM(2011) 594.

I skatteutskottets yttrande 2011/12:SkU3y till FiU över kommissionens förslag till EU:s egna medelssystem för perioden efter 2013 (KOM(2011) 500) hänvisade utskottet till sitt ställningstagande i samband med subsidiaritetsprövningen av kommissionens förslag om skatt på finansiella transaktioner. I subsidiaritetsprövningsärendet ansåg utskottet att det inte enbart var fråga om en harmonisering av lagar på ett område där det i och för sig är angeläget med åtgärder, utan att syftet var att öka EU:s intäkter inom ramen för EU:s egna medel. Utskottet fann att kommissionens förslag i dess nuvarande utformning och med nuvarande uttalade mål inte är utformat så att det kan anses vara förenligt med subsidiaritetsprincipen, och har i sitt utlåtande föreslagit att riksdagen ger uttryck för detta i ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande. Riksdagen har bifallit utskottets förslag (utl. 2011/12:SkU12, rskr. 2011/12:53). Vidare uttalade utskottet, i yttrandet till FiU, att det fanns skäl att rikta ytterligare invändningar mot förslaget om en skatt på finansiella transaktioner. Invändningarna gick bl.a. ut på att ett införande av en sådan skatt skulle minska medlemsstaternas välstånd med ett belopp som i stort sett motsvarar skattens förväntade bidrag till EU:s och medlemsstaternas budgetar. Även om det kunde finnas skäl som talar för en ökad beskattning av den finansiella sektorn ansåg utskottet att just denna skatteform har så klara nackdelar att det rimligen bör finnas bättre och enklare sätt att få in skatteintäkter från denna sektor. Ett exempel är den skatt på finansiell verksamhet (FAT) som kommissionen har fört fram. När det gäller behovet av åtgärder för att hantera finanssektorns risktagande och ansvar i finansiella kriser hänvisade utskottet till att det finns bättre lämpade åtgärder och angav som exempel stabilitetsfonder och strängare kapitaltäckningsregler. Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan.

I Vänsterpartiets motion förordas att en särskild skatt på *förmögenhet, arv och gåva* återinförs. Liknande yrkanden har avstyrkts av utskottet vid ett flertal tillfällen under det senaste året. Utskottet tar nu liksom tidigare avstånd från att återinföra förmögenhetsskatten, bl.a. av det skälet att en sådan skatt är mycket skadlig för investeringsklimatet i Sverige. Utskottet

anser det heller inte vara aktuellt att överväga någon form av beskattning på arv eller gåva. Utskottet avvisar även Vänsterpartiets förslag om att tillfälligt höja bolagsskatten för de fyra största svenska bankerna.

Utskottet har inte något att invända mot regeringens planerade åtgärder för att åstadkomma en ökad användning av *biodrivmedel*. Åtgärderna ska bl.a. ge långsiktiga och tydliga spelregler för både konsumenter och företag samt säkerställa låginblandade volymer av biodrivmedel på marknaden.

Utskottet har till skillnad från Miljöpartiet inte något att invända mot regeringens planer på att avskaffa koldioxidskatten på bränslen i *kraftvärmeproduktionen inom EU:s handelssystem för utsläppsrätter*, för att undvika konkurrensnedvridningar. Detsamma gäller åtgärden att skattebefria bränslen som förbrukas för produktion av värme som levereras till en tillverkningsprocess i industriell verksamhet inom handelssystemet.

Utskottet har heller inte något att invända mot den planerade höjningen av *fordonsskatten*, att miljöbilsdefinitionen ändras för att tydligare premiera fordon som har låga koldioxidutsläpp i förhållande till fordonets vikt eller att kraven skärps för att befrias från fordonsskatt.

Motionsförslagen om att införa en stegvis *nybilsbonus* och en *registreringsavgift* för bilar med utsläpp av koldioxid över en viss nivå respektive att premiera inköp av energisnåla och fossilbränslefria bilar samt förslagen om *kilometerskatt* för tunga fordon har tidigare prövats och avvisats av riksdagen i olika sammanhang. Utskottet anser inte att riksdagen har anledning att ompröva ställningstagandet.

Utskottet ser heller ingen anledning för riksdagen att ompröva beslutet att till 2015 stegvis sänka *återbetalningen av koldioxidskatten* på diesel i arbetsmaskiner och beslutet att i två steg höja *energiskatten på dieselolja*.

Även motionsförslagen om höjda drivmedelsskatter, skatt på inrikesflyg i form av schabloniserade start- och landningsavgifter, sänkt elskatt och höjd effektskatt på kärnkraft har riksdagen tidigare prövat och avvisat. Riksdagen bör inte ompröva ställningstagandena.

Utskottet anser att motionsförslaget om att öka stödet till *produktionen av förnybar el* genom en möjlighet att dra av egen elproduktion från den som köps från nätet, s.k. nettodebitering, är intressant genom att det skulle underlätta för enskilda att leverera sin egenproducerade förnybara el till nätet. Utskottet anser att förutsättningarna för ett sådant system bör prövas. Regeringen har nyligen tillsatt en utredning (dir. 2012:39) som ska se över bl.a. frågan om nettodebitering i samband med produktion av förnybar el. Uppdraget ska redovisas senast den 14 juni 2013. Något initiativ från riksdagen sida i denna fråga behövs därför inte.

Den sänkta mervärdesskatten på *restaurang- och cateringtjänster* gynnar sysselsättningen, förenklar tillämpningen och minskar företagens administrativa kostnader genom att skattesatsen för dessa tjänster sänks till samma nivå som för livsmedel. Den sänkta momsen är också positiv ur konkurrenssynpunkt, då den nuvarande differentieringen av skattesatsen har miss-

gynnat företag som säljer restaurang- och cateringtjänster jämfört med företag som säljer livsmedel och s.k. hämtmat. Utskottet ser ingen anledning att återställa skattesatsen till 25 procent på dessa tjänster.

När det gäller motionsförslaget om sänkt moms på ytterligare tjänster har Utredningen om sänkt mervärdesskattesats för vissa tjänster analyserat om sänkt mervärdesskatt inom vissa andra delar av tjänstesektorn är en samhällsekonomiskt effektiv åtgärd i syfte att öka den varaktiga sysselsättningen. Utredningen anser i sitt slutbetänkande SOU 2011:70 Sänkt moms på vissa tjänster? inte att momsen på mindre reparationstjänster bör sänkas, eftersom inga positiva effekter på den varaktiga sysselsättningen, den samhällsekonomiska effektiviteten eller den administrativa bördan kan förväntas.

Utskottet fäster stor vikt vid att frågan om mervärdesskatt i *ideell verksamhet* får en lösning som inte innebär några avgörande försämringar för den ideella sektorn i Sverige. Utskottet anser inte att det behövs några nya uttalanden i frågan, utan hänvisar till vad utskottet anförde så sent som i februari 2012 i betänkande 2011/12:SkU15.

Utskottet konstaterade i det senaste anslagsbetänkandet (bet. 2011/12:SkU1) att narkotika- och vapensmuggling är prioriterade frågor för *Tullverket* och att resurserna möjliggjorde att brottsligheten bekämpades effektivt. Yrkanden från bl.a. Sverigedemokraterna om ytterligare resurser till tullen avvisades i det sammanhanget.

Med det anförda och eftersom utskottet även i övrigt delar regeringens bedömningar tillstyrker utskottet att regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns. Utskottet avstyrker partimotionerna Fi15 (SD), Fi16 (MP), Fi17 (V) och Fi18 (S) i nu aktuella delar.

Stockholm den 22 maj 2012

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Lena Asplund (M), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V) och Martin Andreasson (FP).

Avvikande meningar

1. 2012 års ekonomiska vårproposition (S)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S) och Anders Karlsson (S) anför:

Arbete är grunden för vårt välbefinnande. En nyckel för att hålla ihop och utveckla Sverige är att fler har ett jobb att gå till och därmed en egen försörjning. Arbete ger den enskilde frihet att göra sina egna livsval, att förverkliga sina livsdrömmar.

Globaliseringen är något positivt som kan innebära mycket stora möjligheter för Sverige. I kombination med den gröna omställningen är den en särskilt intressant möjlighet. Svenska företag ska konkurrera med kunskap. I den stenhårda internationella konkurrensen kan Sverige inte hävda sig med låga löner, lägre kompetens och gårdagens teknik. Vi måste ständigt förbättra oss, stärka våra kunskaper och ligga längst fram i utvecklingen av nya affärsidéer, produkter och tjänster.

Det ska vara lätt att växla mellan anställning och företagande. Företagande måste bli en mer naturlig väg in på arbetsmarknaden efter arbetslöshet. I dialog med näringslivet, utbildningsväsendet och de fackliga organisationerna förordar vi att man utvecklar en samverkansmodell som tar sin utgångspunkt i centrala framtidsutmaningar för vårt samhälle – både inhemska och globala.

Samtidigt som många företag uppger att de har rekryteringsproblem har vi en arbetslöshet som biter sig fast på höga nivåer. Det tyder på brister i Sveriges omställningsförmåga, vilket är allvarligt. Försörjningsstödet är utformat för att utgöra ett yttersta skyddsnät för personer med sociala problem och är ursprungligen inte tänkt för personer vars främsta försörjningshinder är arbetslöshet. I dagsläget uppger emellertid hela 44 procent av mottagarna av försörjningsstöd arbetslöshet som försörjningshinder. Särskilt allvarligt är att det långvariga biståndsmottagandet fortsätter att öka.

Ett problem för personer med försörjningsstöd som försöker etablera sig på arbetsmarknaden är den behovsprövning som innebär att försörjningsstödet minskas fullt ut med intjänad inkomst. För den som är ekonomiskt beroende av försörjningsstöd innebär detta att försörjningsstödet minskar krona för krona motsvarande den intjänade arbetsinkomsten efter skatt. Nuvarande jobbskatteavdrag är här helt verkningslöst.

Då arbetslösa med försörjningsstöd sällan kan räkna med ett heltidsarbete utan vanligtvis erbjuds deltidsarbete eller enstaka timmar blir följden ofta att en arbetsinsats inte leder till någon som helst förbättring av personens ekonomiska situation. Detta är inte rimligt. I syfte att stödja ett inträde i arbete för personer med försörjningsstöd föreslår vi en tidsbegränsad skattekreditering för personer med försörjningsstöd som börjar arbeta. Försörjningsstödet ska inte kunna reduceras med anledning av skattekredi-

ten. Modellen innebär en stimulans till att utöka arbetsinkomsterna under krediteringstiden. Samtidigt undviks permanenta skillnader i lön efter skatt för lika arbetsinsatser. Riktade till rätt individer kan inkomstskillnaderna accepteras övergångsvis. För att få skattekreditering ska man ha varit arbetslös och fått försörjningsstöd i minst sex månader. Skattekreditering ska endast ges för bruttointkomster upp till socialbidragsnormen.

Skatternas utformning är en viktig del i en politik för fler jobb och för att skapa konkurrenskraftiga villkor för näringslivet. För att våga investera behöver både företagen och hushållen långsiktiga och stabila ekonomiska villkor. En god tillgång på *riskkapital* är helt centralt i en modern innovationsdriven ekonomi. Att framför allt små- och medelstora företag nu har svårigheter att attrahera kapital måste tas på djupaste allvar. Vi vill stärka de ekonomiska incitamenten för investeringar i externt tillväxtkapital i onoterade bolag, t.ex. genom att koppla en skattereduktion till den typen av investeringar. Vi vill också satsa på långsiktigt ökade resurser till statlig forskning och en utvidgad avdragsrätt för investeringar i *forskning och utveckling* (FoU). De svenska privata FoU-investeringarna är fortfarande mycket starkt koncentrerade till ett fåtal stora företag, trots att den innovativa verksamheten i allt större utsträckning äger rum i små och medelstora företag. För att driva på investeringarna och samtidigt skapa en mer differentierad och därmed mindre sårbar privat forskningsbas föreslår vi en utökad avdragsrätt för FoU-utgifter. I dag kan utgifter för FoU bara dras av vid inkomsttaxeringen. Vi anser att även företag som är under uppbyggnad ska kunna få avdrag för FoU-utgifter genom att kvitta dessa mot arbetsgivaravgiften.

Vi vill införa ett system med *stegvisa miljöbilsbonusar*, där bilar med lägre utsläpp får en premie. Men vi vill också driva på utvecklingen genom att införa en *registreringsavgift* för bilar med koldioxidutsläpp över en viss nivå. Det system vi föreslår bör samordnas med den nya miljöbilsdefinition som ska börja gälla år 2013.

Med det anförda tillstyrker vi att riksdagen godkänner Socialdemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

2. 2012 års ekonomiska vårproposition (MP)

Mats Pertoft (MP) anför:

Miljöpartiet vill ha en samhällsekonomi med fokus på sysselsättning, sammanhållning, miljöhänsyn och ansvarstagande.

Vi anser att företagen inte bara bör tänka på aktieutdelningen utan även på social påverkan och påverkan på miljön. Arbetslösheten måste bekämpas, innovation och forskning måste främjas, och Sverige bör satsa stort på ökad konkurrenskraft och export inom miljötekniksektorn. I takt med att andelen äldre blir allt större och andelen i arbetsför ålder allt lägre blir det allt viktigare att säkra en trygg äldreomsorg och sjukvård.

Miljöpartiet menar att ekonomisk utveckling måste ges ett nytt och bredare innehåll i en grön ekonomi. En grön ekonomi håller sig inom ramarna för ett hållbart globalt resursuttag och ett långsiktigt förvaltande av ekosystemen. Det ska löna sig att utveckla ny teknik, och det ska vara billigare att konsumera grönt. Det måste kosta att smutsa ned, använda fossila bränslen och konsumera varor och tjänster som skadar miljön. Det handlar enkelt uttryckt om att sätta ett pris på det naturresursutnyttjande som i dag många gånger är gratis, t.ex. när det gäller utsläpp av koldioxid eller förorening av vatten.

Ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp i kombination med stimulanser som sänkt skatt på arbete gynnar både klimatet, jobben och ekonomin. Det finns många exempel på att gröna skatter gynnar Sveriges ekonomiska utveckling. Mellan åren 1990 och 2006 minskade Sveriges utsläpp av växthusgaser med närmare 10 procent tack vare en aktiv miljö- och klimatpolitik. Under dessa år ökade samtidigt Sveriges BNP med ca 40 procent. De investeringar för att minska utsläppen som har gjorts av företag och hushåll sedan 1990 har stimulerat ekonomin och skapat nya företagsmöjligheter. Ett tydligt exempel är utfasningen av villaolja, som har skett genom höjd koldioxidskatt. Detta har lett till ett enormt uppsving för företag inom värmepumpsteknik och pellets, teknik som nu exporteras för mångmiljardbelopp årligen. I dag omsätter Sveriges miljöteknikföretag över hundra miljarder kronor och sysselsätter tiotusentals personer. Utan en långsiktig och ambitiös miljöpolitik hade den svenska miljötekniksektorn aldrig kunnat få denna utveckling. Sverige behöver en aktiv och ambitiös miljöpolitik, för klimatets, jobbens och ekonomins skull.

Grön ekonomi omfattar även idén om ett socialt hållbart samhälle. Mänskors lika värde och rättigheter är grunden för demokratin och måste genomsyra hela politiken. Alla människor ska ha likvärdiga möjligheter att leva och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Under lång tid har vi i Sverige sett en ökning av inkomstskillnaderna. I regeringens egen fördelningspolitiska redogörelse till vårbudgetpropositionen framgår det också tydligt att inkomstskillnaderna fortsätter att öka. Den tiondel av befolkningen som har lägst disponibel inkomst har fått det sämre. Ju högre lön i utgångsläget, desto mer har inkomsterna ökat för de resterande nio tiondelarna. Detta är effekten av jobbskatteavdragen och förändringarna i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Miljöpartiet ser med oro på denna utveckling och eftersträvar en jobbskapande politik och förbättrade trygghetssystem som jämnar ut klyftor och motverkar barnfattigdom.

Beskattningen av arbetsinkomster bör utformas så att den medför minskade ekonomiska klyftor. Ett sätt att åstadkomma detta kan vara ett avtrappat *jobbskatteavdrag* i de högre inkomstskikten. Vi vill också se andra modeller för att göra det mer lönsamt att arbeta. Om en person som i dag har försörjningsstöd börjar arbeta, räknas försörjningsstödet av krona för krona mot arbetsinkomsten, vilket gör att det inte finns några ekonomiska incitament att börja jobba i mindre omfattning. Det finns därför behov av

att titta på lösningar som innebär att man i denna situation får behålla den inkomstförstärkning som jobbskatteavdraget innebär. Det skulle kunna minska marginaleffekterna kraftigt för dem med mycket låga inkomster.

Vi anser att regeringen har misslyckats med klimat- och energistyrningen av ROT. Vi anser att ROT-avdraget bör energianpassas och utvidgas till att även omfatta bostadsrättsföreningar och ägare av hyreslägenheter. Det skulle ge möjlighet att investera i en upprustning av hyreslägenheter i de slitna miljonprogrammen, där behoven av energieffektivisering och upprustning är stora, samtidigt som det skapas många nya framtidsjobb.

När det gäller villkoren för *företagande och investeringar* kräver ett dynamiskt näringsliv goda förutsättningar för små och medelstora företag att utvecklas och växa. Ryggraden i Sveriges ekonomi är småföretagen. Vi anser att arbetsgivaravgiften för småföretagen ska sänkas liksom egenavgifterna. Vi föreslår också att sjuklöneansvaret avskaffas. Regelverken för att starta och driva företag måste vara enkla och begripliga. Onödiga byråkrati och krångliga regler utan egentligt syfte måste tas bort.

I likhet med EU-kommissionen anser vi att det bör införas en *skatt på finansiella transaktioner*. En sådan skatt skulle få en stabiliserande effekt och bromsa skadliga spekulationer som kan drabba de finansiella systemen negativt. Skatten skulle också minska utrymmet för datoriserad högfrekvenshandel. Skatten bör införas på EU-nivå. Till skillnad från kommissionen menar vi att intäkterna från en sådan skatt ska tillfalla medlemsländerna och inte EU:s budget.

Miljöpartiet motsätter sig att *koldioxidskatten för kraftvärmeverk* inom EU:s handelssystem för utsläppsätter slopas. EU:s utsläppshandelssystem har stora problem i form av ett läckage av utsläppsätter som gör att den totala volymen utsläppsätter successivt ökar. Tilldelningen av utsläppsätter har också varit alldeles för generös. Att i det läget avskaffa alla nationella styrmedel för de anläggningar som omfattas av systemet är inte en klok politik. Handelssystemet måste först visa att det fungerar och ger resultat. Åtgärden beräknas dessutom öka de svenska utsläppen med 1 miljon ton koldioxid.

Stödet till produktion av *förnybar el* bör öka och det bör vara möjligt för människor att dra av sin egen elproduktion från den el de köper från nätet, s.k. nettodebitering.

Den halverade *momsen för restaurang- och cateringtjänster* bör breddas till att även omfatta reparation av cyklar, kläder och skor. En sådan åtgärd kan skapa nya jobb och stimulera en hållbar konsumtion av tjänster. Förslaget har en klimatvänlig profil och stärker tjänstesektorn.

Skattesystemet bör uppmuntra till inköp av *energisnåla och fossilbränslefria bilar*. Vi vill premiera sådana inköp genom att bilar med höga utsläpp blir dyrare. Det ska alltid löna sig att välja hållbart framställda förnybara drivmedel framför fossila. Bilköpare och biltillverkare behöver få besked om vilka regler som gäller.

För att få rättvisa villkor för olika trafikslag och svenska åkare vill vi införa en miljömässigt och geografiskt differentierad *lastbilsskatt*. På så sätt kan långväga gods flyttas från vägarna till järnvägsspåren och till en miljöanpassad sjöfart.

Med det anförda tillstyrker jag Miljöpartiets riktlinjer för den ekonomisk politiken och budgetpolitiken.

3. 2012 års ekonomiska vårproposition (SD)

Thoralf Alfsson (SD) anför:

Sverigedemokraterna bejakar lag och ordning, gemensamhetsskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga gemenskaper i form av familjen och nationen. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Ett samhälle där alla medborgare också garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet. Vi vill åter skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbästand, demokrati och en stark inre solidaritet. Detta är den övergripande målsättningen.

Vi vill prioritera det som ger arbeten här i Sverige, riktiga arbeten och inte subventionerade instegsjobb eller fas 3-jobb. Vi satsar på en aktiv och väl avvägd arbetsmarknadspolitik med ett resultatnriktat och pragmatiskt förhållningssätt. Vi satsar kraftigt på utbildning och på infrastruktur. Vi vill föra en aktiv politik inom de näringar där det finns starka ömsesidiga intressen mellan staten och näringslivet. Till detta frigör vi resurser genom väl avvägda prioriteringar.

De svenska småföretagen har stått för en stor del av sysselsättningstillväxten under tidigare högkonjunkturer och är också en viktig förutsättning för Sveriges väg ut ur aktuella och kommande kriser. Tyvärr har den förda politiken för företagande inte varit framgångsrik, utan tvärtom dömts ut som ineffektiv vad gäller sysselsättningsskapande. I stället för generella lättnader av arbetsgivaravgiften som riktas till alla företag, stora som små, förespråkar Sverigedemokraterna en sänkning av arbetsgivaravgiften riktad mot småföretagen. Detta finansieras med en höjning av den generella arbetsgivaravgiften till den tidigare nivån och syftar till att ge incitament för svenska småföretag att våga, vilja och kunna anställa. Med samma syfte vill vi reformera sjuklöneansvaret med inriktning mot småföretagarna och minska deras börda vid sjukfrånvaro.

Vi vill bevara samtliga fyra steg i *jobbskatteavdraget*. Ännu ett jobbskatteavdrag är dock inte det mest effektiva sättet att öka sysselsättningen. Under förutsättning att ett femte jobbskatteavdrag finansieras genom en besparing på den kostsamma massinvandringen och på så vis inte på samma sätt konkurrerar om reformutrymmet med mer verkningsfulla sysselsättningsåtgärder är vi beredda att diskutera frågan med regeringen.

Pensionärerna bör inte betala högre skatt än andra. Sverigedemokraterna kan inte acceptera att pensionärerna, som under lång tid fått se sina villkor försämrade, också ska beskattas hårdare än löntagare. Pension är de facto uppskjuten lön varför det är orimligt att lön och pension beskattas olika. Sverigedemokraternas ambition är att under budgetperioden, alltså allra senast 2016, låta jobbskatteavdragets alla fyra steg även omfatta pensionsinkomster och på så sätt eliminera skatteskillnaden mellan inkomst av tjänst och pension. Detta är en prioriterad satsning.

För att stärka kulturarvets ställning vill vi införa ett särskilt *ROT-avdrag* för restaurering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

För att stärka *företagandet* i Sverige har vi lagt förslag om sänkta arbetsgivaravgifter och ökade anslag till bl.a. forskning. När det gäller *bostadsmarknaden* vill vi vända det mest akuta och kritiska läget genom att göra det skattefritt för privatpersoner att hyra ut halva sin bostad och att skattebefria andrahandsuthyrningen samt göra regelverket mer flexibelt. För att komma till rätta med den obalans som nu råder mellan olika boendeformer föreslår vi att fastighetsavgiften på flerbostadshus med hyresrätter slopas. Vi vill också ta bort fastighetsavgiften på studentbostäder. Därmed skulle såväl kostnaderna för byggandet som hyran för en studentbostad bli mycket lägre. För att skapa en långsiktig och hållbar lösning vad gäller upprustningsbehov och underhåll för bostadsbeståndet i landet vill vi införa skattefria underhållsfonder.

EU-kommissionen har under några år försökt harmonisera momsreglerna, vilket har inneburit upprepade försök att tvinga Sverige att införa mervärdesskatt även för ideella föreningar. Det är ett exempel på hur överstatliga tendenser får negativa konsekvenser. De ideella föreningarna är hörnstenar i Sverige och deras momsfrihet bör absolut kvarstå. Även om regeringen har lovat att ta strid i denna fråga har man redan visat kompromissvilja, och vi befarar att Sverige på sikt tvingas uppge motståndet mot momsbeläggningen, givet ett fortsatt medlemskap i EU.

Sverigedemokraterna anser att sänkningen av *restaurang- och cateringmomsen* var en oerhörd felprioritering. Det är en mycket kostsam åtgärd. Studier visar att antalet nya jobb uppgår till som högst ett par tusen. Jämförelser med Finland, där en liknande satsning blev en direkt besvikelse, bekräftar denna analys. Vi kommer att återställa restaurangmomsen och prioriterar i stället andra åtgärder som ger fler nya jobb. Några av dessa åtgärder redovisas i vår motion.

Elpriset består till stor del av skatter, och vi ser ett behov av att på lång sikt sänka dessa skatter så att hushållen kan hålla sina boendekostnader på en rimlig nivå. Vår ambition är att sänka *elskatten* med 10 öre per kWh till 2016, vilket skulle ge en villa med en förbrukning på ca 25 000 kWh per år en besparing på drygt 200 kronor per månad.

Riksdagen har beslutat att till 2015 stegvis minska *återbetalningen av koldioxidskatten* för jord- och skogsbruksmaskiner från 2,10 kronor till 0,90 kronor per liter. *Energiskatten på dieselolja* har också höjts med 0,20

kronor per liter. Kostnadspåslagen innebär under en femårsperiod en merkostnad på mer än en halv miljard kronor per år för jord- och skogsbrukssektorn. Eftersom Sverige redan ligger i topp när det gäller skatt på diesel inom jordbruket vill vi höja återbetalningen av koldioxidskatten och motsätter oss samtidigt de beslutade höjningarna på drivmedel.

Den ökade globaliseringen i världen medför även en ökad rörlighet för kriminella nätverk, och Sveriges gränser är numera närmast oskyddade. *Tullen* har förlorat en del av sina befogenheter, och passkontroller är förbjudna mellan Schengenländerna. Det öppnar för människo-, narkotika- och vapensmuggling och för kriminella individer att röra sig fritt inom området.

Tullen måste få de verktyg och resurser den behöver för att kunna möta denna kriminalitet. Eftersom EU förbjuder tullen att utföra en väsentlig del av sitt arbete är det på lång sikt vår ambition att återvinna den nationella suveräniteten på detta område. På kort sikt vill vi ha möjlighet att införa temporära gränskontroller när det behövs.

Vi anser att Tullverkets huvuduppgift är att förebygga och bekämpa brott, inte att driva in skatter och tullar. Som konsekvens av detta vill vi flytta Tullverket från utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution till område 4 Rättsväsendet.

Med det anförda tillstyrker jag Sverigedemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

4. 2012 års ekonomiska vårproposition (V)

Jacob Johnson (V) anför:

Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov.

De inkomster det offentliga får genom skatterna är en avgörande faktor för sysselsättningen, på både kort och lång sikt. Genom skatterna finansieras en rad investeringar i allt från utbildning till forskning och infrastruktur, som är avgörande för att bygga Sveriges ekonomiska styrka på sikt. Den relativt höga produktiviteten i Sverige i dag bygger på skattefinansierade offentliga investeringar vi gjort under lång tid. Vi menar att det är ett övergripande samhällsekonomiskt problem att vi i dag underinvesterar i gemensamt finansierade verksamheter. Dessutom har välfärdsinstitutioner som barn- och äldreomsorg en avgörande ekonomisk betydelse, eftersom det möjliggör för fler att stå till arbetsmarknadens förfogande och delta i produktionen. Direkta investeringar har mycket starkare sysselsättningseffekter på kort sikt än t.ex. bolagsvinster eller privat konsumtion.

Skatterna omfördelar också resurser från hög- till låginkomsttagare och därmed också mellan kvinnor och män. Det finns många skäl till att förespråka ett jämlikare samhälle, och flera av dem är ekonomiskt betydelse-

fulla. Ett exempel är den stimulanseffekt det ger på kort sikt: genom att hämta in inkomster från grupper med hög sparkvot och i stället använda dem till löner och transfereringar åt människor som annars skulle ha haft mycket låga inkomster, förstärks efterfrågan. Det är särskilt viktigt i den internationella kris vi ser de här åren. Efterfrågan förstärks också av den trygghetseffekt som kommer av att veta att det finns fungerande skyddsnät, vilket begränsar problemet med att människor tenderar att försöka spara mer i kristider. I ett jämlikare samhälle förbättras dessutom folkhälsan, vilket över tiden får en direkt ekonomisk betydelse för hur länge och hur effektivt vi arbetar.

Sysselsättningen är ett av de tyngsta skälen till att Vänsterpartiet förespråkar en skattepolitik som prioriterar direkta investeringar framför skatteavdrag. Vi vill se en översyn av hela skattesystemet och föreslår i en tidigare riksdagsmotion (2011/12:Sk291) att det tillsätts en parlamentarisk utredning med ett sådant uppdrag.

Vänsterpartiet värnar om lika skatt vid lika inkomst och menar att man måste tillbaka till en likformig inkomstbeskattning. En del av de inkomster som kommer in till staten genom begränsningen av skatteavdragen bör användas för att sänka inkomstskatten för de grupper som hittills inte fått del av regeringens skattesänkningar. Den enskilt största posten i regeringens skattesänkarpolitik är det s.k. *jobbskatteavdraget*, som är en bärande del av regeringens politik för låga löner. Jobbskatteavdraget bör stegvis avskaffas till förmån för en rättvis och likformig beskattning. Som ett första steg föreslås höjd skatt vid högre inkomster, framför allt genom en avtrappning av jobbskatteavdraget från en månadsinkomst på 28 000 kronor.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. De fackliga organisationerna är de viktigaste aktörerna i arbetet för att förbättra villkoren i arbetslivet och öka arbetstagnans inflytande på arbetsplatserna. För att fler ska välja att organisera sig i facket införs en *avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation*.

Regeringens s.k. arbetslöshetsavgift gör medlemsavgifterna till a-kassorna orimligt höga och orättvist differentierade. Motionärerna vill avskaffa arbetslöshetsavgiften, vilket innebär att ingen kommer att behöva betala mer än ca 100 kronor per månad i medlemsavgift till sin a-kassa. Vi vill också införa en *avdragsrätt för medlemsavgiften till a-kassa*.

RUT-avdraget som används i första hand av höginkomsttagare drar undan alltmer skatteintäkter för varje år som går. Pengarna bör i stället användas till att anställa fler i barnomsorgen, för att den ska vara tillgänglig på kvällar, nätter och helger. Det skulle betyda att i princip hela summan faktiskt gick till nya jobb.

Dagens *ROT-avdrag* som enbart riktar sig till villaägare och bostadsrättsinnehavare bör slopas och ersättas med ett upprustningsstöd för flerfamiljs-hus. Vi vill på så sätt skapa förutsättningar för att landets hyresgäster ska

kunna bo i moderna, funktionella lägenheter med låg energiförbrukning samt låga koldioxidutsläpp. Villaägare som genomför energieffektiviseringsåtgärder ska även fortsättningsvis kunna få avdrag för dessa åtgärder.

Vänsterpartiet eftersträvar ett enhetligt och likformigt regelsystem med så få undantag som möjligt. Det ska vara enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inläsningseffekter och konkurrenssnedvridningar. Vi är kritiska till regeringens planer på att sänka *bolagsskatten* eftersom en sådan åtgärd huvudsakligen kommer att leda till ökade vinster och inte till fler jobb. En sänkt bolagsskatt kommer heller inte att minska skattekonkurrensen mellan EU:s medlemsstater utan snarare förvärja den. Vi vill i stället satsa på en generös skattereduktion för *forsknings- och utvecklingsinsatser* som riktar sig till framför allt små och medelstora företag. För att öka antalet sysselsatta i privat sektor och se till att nya jobb som skapas är samhällsekonomiskt produktiva har vi lagt fram en rad förslag på direkta investeringar som vi menar är bättre satsningar än skattesänkningar och avdrag.

Vi vill också fortsätta arbetet med att bekämpa *skattefusk* och stoppa möjligheten att skatteplanera med hjälp av ränteavdrag. Avdragsrätten för koncerninterna lån bör enligt vår mening slopas.

Förändringarna i *boendebeskattningen* och slopandet av förmögenhets-skatten har bidragit till att inkomstklyftorna ökat i Sverige. Vänsterpartiets principiella hållning är att fastigheter är tillgångar som ska beskattas på ett förutsägbart och rättvist sätt. Det är angeläget att neutralitet råder mellan olika kategorier av bostäder. Vi har sedan länge drivit frågan om att slopa fastighetsavgiften på hyresrätter och välkomnar därför regeringens planer på att sänka fastighetsavgiften på flerbostadshus med hyresrätter. Däremot ställer vi oss avvisande till förslagen om en utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid en nybyggnation och en ytterligare höjning av schablonavdraget vid andrahandsuthyrning. Vänsterpartiet har lagt fram förslag på direkta stöd till nybyggnation i en helt annan storleksordning.

Vi vill också utreda utformningen av en *förmögenhets-skatt* som kan införas under mandatperioden. Detsamma gäller beskattning på *arv* eller dödsbo samt *gåvor*.

I syfte att hämta in en del av övervinsterna i finanssektorn föreslår vi en höjning av bolagsskatten med 5 procentenheter under 2013 för de fyra största bankerna i landet.

Skatter är viktiga styrmedel för *klimat- och miljöomställningen*. Så länge priset på transporter inte inkluderar samhällsekonomiska kostnader som miljöskador, hälsoeffekter och trafikolyckor snedvrids de ekonomiska prioriteringarna på ett kostsamt och ohållbart sätt. Mycket talar för att oljepriserna kommer att öka trendmässigt och Sveriges oljeberoende utgör därför en betydande ekonomisk risk. De investeringar vi föreslår i bl.a. järnvägsnätet och i en utbyggd kollektivtrafik styr mot transporter som är bättre för miljön.

För att minska risktagandet och minska miljöpåverkan bör *drivmedels-skatte* höjas samtidigt som personer med låga inkomster och boende i glesbygd kompenseras för dyrare drivmedel. I motion 2011/12:Sk428 presenterar Vänsterpartiet en sammanhållen politik för rättvisa drivmedelsskatter.

I likhet med ett flertal andra EU-länder vill vi att Sverige inför en *kilometerskatt* för att möta problemen med den tunga trafiken som står för en betydande del av slitaget på det svenska vägsystemet.

Flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Vår utgångspunkt är att nivån på koldioxid- och energiskatt på flygfotogen ska motsvara den nivå som gäller för bensin för bilar. Vi vill därför införa en skatt på inrikesflyg i form av en *schabloniserad start- och landningsavgift*. Det ökar incitamenten att fylla planen med resenärer.

Effektskatten på kärnkraft bör också höjas för att hämta in en del av övervinsterna i energibolagen. Medlen ska användas till investeringar i ett hållbart samhälle. Vi bedömer att höjningen är möjlig att genomföra utan att det får någon direkt effekt på elpriset.

Med det anförda tillstyrker jag Vänsterpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.